

הפתח הלבוי

כ"ו תשרי ה'תשע"ז 28.10.16

מגזין מס' 402

שבת פרשת בראשית/מברכים חודש חשון

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

טבעת הקידושין האלוקית

"אם בחוקותי תלכו גו' ונתתי גשמיכם בעתם" - לימוד התורה וקיום המצוות הם טבעת הקידושין שבהם קידש הקב"ה את ישראל להתחייב לזון אותם ולפרנסם.

(על פי 'היום-יום' כ"ח תשרי)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

פרנסה נצחית ברת קיימא

חוסנו של האילן ועמידתו האיתנה כנגד כל הפגעים והרוחות המאיימות להזיזו ממקומו ולהפילו, תלויים בריבוי וחוזק שורשיו הנעלמים מעין כל רואה ובעומק חדירתם לקרקע. כך הדבר גם באדם, הנמשל לעץ השדה: לפי ערך ריבוי וחוזק שורשי אמונתו וחדירתם למעמקי עצם ההוויה, כך נפתח לו לאדם בפנימיותו מקור חיות חבוי ומוצנע – מעיין אלוקי בלתי פגיע שלמעלה מהזמן והמקום – המעניק לו עוז ותעצומות נפש למלא שליחותו בתוך מגבלות הזמן והמקום, ללא תנאי ובכל המצבים.

להחדיר את הנצח בתוך החולף

אמנם אמונת האדם – בחינת 'אבינו שבשמיים' – מכיון שאינה דבר מובן מאליו, ובכל הקשור לחיי המעשה צריכה היא לחיזוק מתמיד, הרי שמן האדם נדרשת עבודה זו (של חיזוק אמונתו) בכוחות עצמו, וכמאמר חז"ל "ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים". דוקא מעשיו הטובים של האדם (המקבל על עצמו את עול הציות לצווי החיים בגישה אחראית שלמעלה מטעם ודעת ומבלי להתחשב במצבי רוח משתנים) הם המחזקים ומעמיקים את שורשי אמונתו. המכניס עצמו למגמת יציאה מתמדת ממיצרי טבעו ומגבלותיו האנוכיים על מנת לזכך את הנהגתו היומיומית בהתאם לערכי רוח

'ישראל סבא' שהמליכם על עצמו, מתקיים בו מאמר חז"ל "כל שמעשיו מרובים מחכמתו, חכמתו מתקיימת".
מעשיך יקרבוך...

באחת מאגרותיו, כותב הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו: "סייח דעתו מעניני בריאותו, שכן יעבור (החרדות והמיחושים) על ידי התנהגותו המתאימה".

על האדם להסיר את הדאגה מן הלב (כי לא זו בלבד שהדאגה כלל אינה מועילה, אלא עוד מקלקלת היא את ה'צינורות'), ותחת זאת עליו לטרוח בכל מאודו לעדן ולרומם מעשיו, דיבוריו ומחשבותיו – לעשותם ביטוי ועדות נאמנה, כאן בעולם הזה הגשמי והחומרי, לאמונתו וערכיו. ולפי ערך הזדככות חייו המעשיים כך זוכה הוא ל'מרחב עצמי' שמור ומוגן, בו מאירה נתינת כח אלוקית הנשפעת עליו מצד (ובשל) ערכיו אלה עצמם, להחיותו להחלימו ולחזקו.

אשרי האיש

כאשר פועל האדם בבחירתו החופשית לשחרר עצמו מעבדות ליצריו ומפניות אישיות כשיקולי כדאיות, אילוצי דעת קהל וכו', וממליך על עצמו את 'הדותו' (יהודי מלשון מודה על האמת) בהתמדה ובצמיחה מחיל אל חיל – אזי כמו 'בורא' הוא בזה שמים (אמונה) וארץ (חיי היום יום) חדשים.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בעקבות החגים השיעור בת"א יצא לפגרה - הודעה על חידושו תפורסם בהמשך

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי

באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן זמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

שבת 'בראשית'

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

פרשת 'בראשית' מתחילה מחדש את המחזור השנתי של קריאת חמשה חומשי התורה. ההתבוננות בפרשה זו, בה מתוארת בריאת העולם, היא אבן היסוד לעבודת ה' בכל השנה.

לצאת לחיים בגישה נכונה

ישנו פתגם מפורסם של אדמו"רי חב"ד, אודות השפעתה של השבת הזאת על כל השנה: **"באופן שהאדם מעמיד את עצמו בשבת זו, כך תתנהל השנה כולה"**.

מרכזיותה זו של שבת בראשית דורשת ביאור. לכאורה, חג השבועות, שבו ניתנה התורה, הוא תאריך מרכזי יותר. ובכלל, ישנן פרשיות נוספות, שבהן מופיעים ציוויים יסודיים ומרכזיים בחיי יהודי. מה המיוחד בשבת בראשית?

אלא המיוחד בפרשה זו הוא, שבה מתוארת בריאת העולם. ידיעת עובדה זו וההתבוננות במשמעותה, הן אבן היסוד של עבודת ה' בכל השנה. ככל שיהודי חדור יותר במשמעותה של שבת בראשית, כך ייקל לו לעבוד את בוראו במשך כל ימות השנה.

מאמר תמידי

סיפור הבריאה נפתח ב"בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ". הרמב"ן מפרש, שהמילה 'בריאה' מורה על התהוות יש מאין. כלומר, לפני הבריאה לא היתה שום מציאות, היה אין ואפס, ומן האין הזה ברא הקב"ה את העולם.

זהו חידוש עצום, שאינו דומה לכל פעולת יצירה המוכרת לנו: יצירת מציאות של עולם - מאי מציאות -

מן האין והאפס המוחלט. לכן, כדי שהעולם הנברא אכן יישאר במציאותו ולא יחזור להיות אין ואפס, כפי שהיה בתחילה, צריך הקב"ה להוסיף לברוא אותו מחדש בכל רגע ורגע, בדיוק כפי שבראו בפעם הראשונה.

אין מציאות

בדרך זו מבאר רבנו הזקן בספר התניא את הפסוק: **"לעולם ה' דברך ניצב בשמים"** - שהמאמר האלוקי "יהי רקיע", שבאמצעותו נתהווה הרקיע, מאמר זה ניצב לעולם בתוך השמים כדי לקיימם. כי אם יפסיק הקב"ה את המאמר האלוקי, יחזרו השמים בו ברגע לאין ואפס כבתחילה.

משמעות הדבר היא, שמציאותו האמיתית של העולם היא המאמר האלוקי. לעולם עצמו אין שום קיום עצמאי. הוא עצמו, במהותו האמיתית, אינו אלא אין ואפס. כל קיומו של העולם אינו אלא המאמר האלוקי, אשר בורא ומקיים אותו בכל רגע ורגע. הרי שהמאמר האלוקי הוא אמיתת המציאות של הבריאה כולה.

העולם אינו מפריע

עתה נוכל להבין את מרכזיותה של שבת בראשית. פרשה זו מעניקה לאדם את ההתייחסות הנכונה לעולם. כשהוא יוצא לחיים, הוא נתקל בקשיים ובהפרעות. הוא צריך לשלב את עקרונות התורה בתוך מציאות החיים,

יהודי שיוצא אל החיים של כל ימות השנה כשהוא חדור בהכרה זו, יזכה שלא לראות בעניני העולם הפרעה לתורה. אדרבה, גם בשעה שהוא עוסק בעסקיו, יחזור במחשבתו ובפיו דברי תורה ויעסוק במעשים טובים, וכך תתנהל השנה כולה מתוך הצלחה בגשמיות וברוחניות.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",
על פי 'לקוטי שיחות' כרך א')

בתוך פעולותיו ועסקיו, ולפעמים נדמה שיש סתירה ביניהם.

אומרת לו התורה: **"בראשית ברא אלוקים"** – מציאות העולם אינה אלא עשרת המאמרות שבתורה, ובאותה תורה נאמר "אנכי ה' אלוקיך" וכתובות בה תרי"ג המצוות. לא תיתכן אפוא סתירה בין השניים; לא ייתכן שהעולם יפריע לקיום המצוות!

שבת בראשית מברכים חודש חשוון

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'בראשית', מכריזים: המולד יהיה ביום שלישי, בשעה שלוש לפנות בוקר, 24 דקות ו-5 חלקים. ראש חודש חשוון ביום השלישי וביום הרביעי הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידיו, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את כל התהילים בשבת מברכים?"
מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע – הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה – ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בעניני נר מצוה ותורה אור.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') – יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו:
"כשיבוא משיח, לא יידע שום 'קונצים' אלא ידרוש..."

הסיפור השבועי

'תורה' אישית

ובכל זאת חֶזַק עליו רצונו לבקר בחצר הקודש. "מקובל!", השיב בעיניים נוצצות, ונפרד מן המנהל לשלום. ימים של התעלות עברו על ר' מאיר במחיצת רבו. באסרו חג התקבל אצל הרבי כדי להיפרד ממנו לשלום, וכך הגיע הרגע שבו נדרש למלא את התנאי שעליו סוכם. בדחילו ורחימו שטח את בקשתו של הבנקאי – שהרבי יאמר דבר תורה במיוחד בעבורו.

הרבי שמע את הבקשה ונענה מיד. הוא ציטט את הפסוק בפרק א' בתהילים "כי יודע ה' דרך צדיקים, ודרך רשעים תאבד". הרבי הסביר: "דרכם של הצדיקים, שכל דבר שקורה להם הם רואים בו אירוע מכונן מלמעלה, ואומרים 'כי יודע ה'...' הם מאמינים שהקב"ה מסובב את הדברים, מנהיג את העולם וכל מעשיו לטובה. לעומתם, דרכם של הרשעים לומר: 'תאבד' – בשעה שהם נקלעים לצרה הם מאבדים מיד את ביטחונם ובטוחים שעולמם חרב עליהם..."

סיים הרבי את דבריו ונפרד מן החסיד לשלום. במוחו של האחרון הדהד דבר התורה של הרבי. כשבא למחרת לסניף הבנק מיהר אליו המנהל ודרש לשמוע את ה'תורה', כמסוכם. ר' מאיר חזר באוזניו על הרעיון שהשמיע הרבי. כשסיים, קם לפתע המנהל מכיסאו ונראה אחוז התרגשות. בלי לומר מילה קם ויצא מן הבנק. כעבור זמן חזר, ניגש אל ר' מאיר ולחש באוזנו: "דע לך שהרבי שלך הציל את חייו של בני!". לבד מזה לא הוסיף מאומה... חלפו ימים. במהלכם כבש ר' מאיר את סקרנותו, אך הסיפור לא הרפה ממנו. למה התכוון המנהל? מדוע היו חייו של בנו בסכנה? מפני מה התרגש כל כך? יום אחד החליט המנהל לחלוק עם ר' מאיר את פשר האמירה הסתומה שלו על תורתו של הרבי ועל בנו.

ר' מאיר פכטהולץ היה בנקאי, חסיד נדבורנה, שהתגורר שנים רבות בחיפה. היתה לו משרה מכובדת באחד הבנקים בעיר וחייו התנהלו על מי מנוחות. אולם דבר אחד הכביד עליו מאוד – המרחק שבין חיפה לבני ברק, שבה התגורר האדמו"ר רבי חיים מרדכי מנדבורנה, ששרד בשואה, השתקע בירושלים, ולאחר מכן ביפו – עד שעבר לבני ברק.

באותם ימים היו הדרכים מיושנות ומייגעות. כל נסיעה של ר' מאיר מחיפה לבני ברק, כדי לבקר אצל רבו, היתה כרוכה בטרחה ובמאמץ וחיבה היערכות מיוחדת.

כך מצא ר' מאיר את עצמו, לקראת אחד החגים, פונה אל מנהל הסניף שבו עבד בבקשה להיעדר מהעבודה מערב החג ועד אחרי אסרו חג. ר' מאיר תלה תקוות בלבו שהמנהל, שהיה שומר מצוות, יבין את חשיבות בקשתו וימלא אותה.

המנהל הרים גבה: "שלושה ימים לחג אחד?!"

"אני נוסע לעשות את החג במחיצת הרבי שלי", אמר ר' מאיר בקול רועד מהתרגשות, "ואינני נפרד ממנו עד אסרו חג בצהריים. אנא אפשר לי לקיים את הביקור אצל הרבי, החשוב לי עד מאד".

כיוון המנהל את גביני עיניו, הרהר כמה רגעים, ולבסוף נענה בחיוב. "אאשר לך את ההיעדרות", השיב לרווחתו של ר' מאיר, "אולם האישור מותנה במילוי בקשתי: אמור לרבך שאני הוא שאישרתי לך את החופשה הזאת, ואני מבקש שיואיל לשגר אליי – באמצעותך – דבר תורה מיוחד בעבורי..."

זו היתה בקשה חריגה מאוד. בלבו תמה החסיד כיצד יהין לבקש מהרבי דבר תורה אישי בעבור המעסיק שלו.

הדברים התקבלו על לבו, והניאו אותו ממחשבתו הרעה לפגוע בעצמו, לפחות עד מועד המשפט... מצב רוחו השתפר פלאים, והוא התמלא ביטחון ותקווה. דבר התורה של הרבי נסך בו כוחות חדשים..."

ומנהל הסניף הוסיף וסיפר לר' מאיר: "תקופת ההמתנה למשפט היתה מורטת עצבים. יותר משחשתי מתוצאות המשפט, דאגתי למצבו הנפשי של בני. והנה, הגיע יום המשפט, ובסופו - לא להאמין - יצא בני זכאי ונקי מכל אשמה!"

מאותו יום זכה ר' מאיר ליחס של כבוד מן המנהל. בכל עת היה מזכיר לו בהתרגשות: "בזכותך - ניצלו חייו של בני!"

(סופר על-ידי הרב מרדכי גרליץ, 'המודיע')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

"אספר לך מה אירע", אמר מנהל הסניף. "בני שימש קצין בצבא. יום אחד אירע מקרה חמור, ובני הואשם שנהג ברשלנות פושעת. הוא נעצר ושוחרר בערבות כספית גבוהה עד המשפט. ההאשמות היו חמורות ביותר, ומצב רוחו של בני היה מדוכדך מאוד. הוא חשש שיורשע ויישלח למאסר."

ככל שקרב מועד המשפט הידרדר מצב רוחו. הוא שקע בדיכאון, ואף ניסה לשלוח יד בנפשו, חלילה. האב לא ידע כיצד לעודד את בנו ולחלצו מהמצב הביש שאליו נקלע.

"כשהשמעת את דבר התורה של הרבי", אמר מנהל הסניף, "ידעתי מיד למי מכוונים הדברים... רצתי מיד אל בני והשמעתי באוזניו את דברי הרבי; שדרך הצדיקים לבטוח בקב"ה ולא לאבד תקווה. למרבה הפתעת, "

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת בראשית

מעשה בראשית

התורה מספרת אודות בריאת העולם על נבראיו העיקריים והכלליים – ארץ ושמים, גרמי השמים, צמחים ובעלי חיים וכיו”ב, המהווים יחדיו את העולם אותו אנו מכירים ובו אנו חיים. תהליך הבריאה נדרש ומפורש על ידי המפרשים השונים, ומקבל עומק ומשמעות מיוחדת בתורת הקבלה והחסידות. כאן מובאים הדברים על פי המפורש בפשט הכתובים אודות פרטי הבריאה בששת ימי בראשית:

ביום הראשון נבראים האור והחומרים היסודיים בבריאה כמו מים, אוויר ואדמה, ובאופן שמעורבים הם זה בזה. הבדלת האור מן החושך, מאפשרת הגדרת היום הראשון לבריאה.

ביום השני מחלק ה' את המים ל'מים עליונים' ו'למים תחתונים'. המים העליונים מקומם מעל הרקיע והתחתונים מכסים את הארץ.

ביום השלישי ניקווים המים התחתונים אל עמקי הים שבכדור הארץ ונחשפת ומתגלה היבשה. בציווי ה', מצמיחה הארץ מיני צמחים, עשבים, עצים ופירות.

ביום הרביעי נבראים מערכות וגרמי השמים – השמש (להאיר ביום), הירח והכוכבים (להאיר בלילה).

ביום החמישי נבראים הדגים ושאר יצורי המים, העופות וכל בעלי הכנף.

ביום השישי נבראים החיות, הבהמות ושאר כל היצורים החיים על האדמה. עתה, לקראת סיום מעשה בראשית, נברא האדם נזר הבריאה בצלם אלוקים, ומוענקת לו השליטה והממשלה על כל הנבראים שבים וביבשה.

יום השבת – יום שביתה ומנוחה

מלאכת בריאת העולם מסתיימת ביום השביעי, האחרון במעגל השבוע. ה' מברך את היום השביעי ומקדשו ליום שביתה ומנוחה כאות ועדות לבריאת העולם.

תכלית הבריאה – עבודת האדם

העולם אינו מגיע לשלמותו ותכליתו אלא על ידי עבודת האדם. התורה ממחישה זאת באומרה כי שיח השדה אינו צומח ללא ירידת גשמים, ומוסיפה ואומרת כי אין ה' מוריד גשמים כל עוד אין אדם לעבוד את האדמה.

שיאה של מלאכת מעשה בראשית היא בבריאת האדם. אף שגופו נברא גם הוא מחומר גשמי, נופח הקב"ה באפיו נשמת חיים המבדילה אותו לאין ערוך מיתר הנבראים.

האשה – עזר כנגדו

ה' מעמיד לפני האדם את כל בעלי החיים שכולם נבראו בזוגות, ובחכמתו הרבה קורא האדם לכל אחד

האדם. האשה נענשת אשר תתקשה ותסבול בעיבור ובלידה, ולעולם תשתוקק היא אל בעלה והוא ימשול בה. על האדם נגזר כי את פרנסתו לא יוציא מן האדמה (שנתקללה אף היא בגינו) אלא בעבודה קשה וביגיעה רבה. כמו כן, על מנת למנוע מן האדם לאכול גם מפרי עץ החיים (שאז יחיה הוא לנצח ובכך יונצח גם חטאו), מגרש הקב"ה את אדם וחוה מגן עדן ומעתה נגזר עליהם לחיות שנות חיים קצובות שאחריתן מוות וכליון.

מנחת קין ומנחת הבל

אדם וחוה מביאים לעולם שני ילדים – את קין ואת הבל. קין עובד האדמה מביא מנחה עלובה קרבן לה', מהגרועים שבגידולי האדמה. לעומתו מקריב הבל רועה הצאן מן המשובחים שבעדריו. ה' מקבל ברצון את מנחת הבל ודוחה את מנחת קין אחיו. לנוכח אכזבתו, מסביר ה' לקין הממורמר את ענין הבחירה החופשית – התביעה מן האדם לגבור על יצרו הרע המסיתו להפנות עורף לרצון העליון.

קין הפגוע והמקנא מנצל שעת כושר, ובהיותם לבדם בשדה קם הוא על הבל אחיו והורגו. הקב"ה גוזר על קין כי יהיה מסומן, מקולל ומנודה ע"י הבריות, ועל כן נע ונד יהיה ממקום למקום.

רק לאחר כמה דורות בא קין על עונשו הראוי לו. למך, צייד עיוור, דור שישי לצאצאי קין הנעזר בבנו תובל קין, הורג בשוגג בשעת צייד את קין סב סבו בזהותו אותו בטעות כחית השדה.

השתלשלות הדורות מאדם עד נח

התורה ממשיכה בסיפור התפתחות העולם, ומתארת את דמותו של נח הצדיק בדור המבול. בלא להרבות בסיפורי דברים, מפרטת התורה בקצרה את שלשלת צאצאי אדם וחוה (שת, אנוש ועוד שבעה דורות) עד

ואחד מהם בשמו הראוי לו (בהמשך, לאחר תיאור חטא עץ הדעת, מספרת התורה, כי גם לאשתו קרא האדם בשמה – חוה, להיותה אם כל חי). ולפי שרק האדם נברא יחידי (ללא בת זוג), על כן מחליט ה' כי הגיעה השעה שלא להשאירו יותר לבדו בעולם. הוא מפיל עליו תרדמה ויוצר מאחת מצלעותיו את האשה. מעתה על האדם לדבוק באשתו ולהקים עמה את התא המשפחתי למען יעמידו יחדיו צאצאים להמשך הדורות. אף שבאותה שעה אדם וחוה ערומים, מכל מקום אינם מודעים לכך ועל כן אינם בושים בזה כלל.

חטא עץ הדעת וקללתו

את האדם מניח הבורא בגן עדן בו צומחים שני עצים בעלי סגולה מיוחדת: **עץ החיים** שלפירותיו סגולת חיי נצח, ו**עץ הדעת** שהאוכל מפירותיו נחשף למושגי הטוב והרע שבעולם. ה' מצוה על האדם לשמור על הגן ומתיר לו לאכול מכל פירות הגן כאוות נפשו, אך מזהירו לבל יאכל מפרי עץ הדעת.

הנחש הקדמוני, השונה בתכלית מהנחש אותו אנו מכירים כיום (בששת ימי בראשית עדיין עומד היה על רגליו והיה מעולה וחכם משאר בעלי החיים), פונה לאשה ומשדלה לאכול מפרי עץ הדעת האסור באכילה. האשה מתפתה ורק טועמת מן הפרי ואף פועלת על בעלה להתכבד ממנו. טעימת פרי עץ הדעת פוקחת עיניהם ויוצרת אצל שניהם תחושת בושה ואי נוחות מעובדת היותם ערומים. על כן תופרים הם לעצמם חגורות מעלי התאנה לכיסוי גופם.

הקב"ה מעניש את הנחש המחטיא ואת אדם וחוה החוטאים. על הנחש נגזר כי יהיה ארור מכל חית השדה, רגליו ינטלו ממנו ומעתה יזחל על גחוונו ויטעם תמיד את טעם העפר. כמו כן ישים ה' איבה תמידית בינו לבין

מחיית מכעיסי ה'

במהלך הדורות הלכה וירדה רמתם המוסרית של בני האדם, עד כי בימי נח הגדישו בני דורו את הסאה והיו מכעיסים את האלוקים בורא העולם בשחיתותם. ה' מחליט למחות מעל פני האדמה את כל המין האנושי ואת כל בעלי החיים למיניהם. רק נח הצדיק בדורו נושא חן בעיני ה'.

להולדת נח והולדת שלושת בניו: שם, חם ויפת.

מסדר הדורות אנו לומדים, כי אנשי הדורות ההם חיו שנים רבות, ומתושלח, שהאריך ימים יותר מכולם, חי 969 שנה!

התחדשנו!

בוטאו לבקר באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

האם הדגים זקוקים לשמות

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

מטרת השם "ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים וכל

חית השדה" (בראשית ב', כ')

אם קריאת השמות היא לתועלת האדם, אין צורך לתת שמות לדגי הים, מכיון שהאדם אינו יכול להשתמש בהם לצרכיו. אמנם הקב"ה אמר לאדם "ורדו בדגת הים", אבל ברור שאינה דומה השליטה בשאר היצורים לשליטה בדגים, שאותם רק דגים מן המים לצורכי מאכל. על כן אין צורך בנתינת שמות לדגים.

לעומת זאת, אם קריאת השמות היא לצורך היצורים עצמם, כדי לגלות בהם את תכונותיהם הפנימיות, יש צורך בקריאת שמות גם לדגי הים. ויש לומר שזה הטעם של הדעה, שהאדם קרא שמות גם לדגים.

גילוי השורש

תורת החסידות מבארת, שהשמות הם צירופי האותיות שמהם מקבל כל נברא את חיותו. למשל, השור מקבל את חיותו מהצירוף ש-ו-ר, ואותיות אלה של המאמרות האלוקיים מחיים ומקיימים את השור. לאור זאת, קריאת השמות מגלה בנבראים את שורשם האלוקי.

ואף בכך יש להסביר את שתי הדעות בענין הדגים: לפי הדעה הראשונה, הואיל והדגים מכוסים ומובלעים בתוך המים, אין להם מציאות משל עצמם ואין הם זקוקים לגילוי שורשם האלוקי. אולם לפי הדעה השנייה, השם 'קורא' ומעורר שפע אלוקי משורשו של הנברא, כדי שהנברא יחוש את שורשו האלוקי, וזו עבודתו של האדם – להכליל את הבריאה כולה בשורשה ומקורה ולגלות בה את האור האלוקי, וטעם זה שייך גם בדגי הים.

לאחר שנברא אדם הראשון, הביא לפניו הקב"ה את כל בעלי החיים, כדי שייתן להם שמות. כך עשה: "ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חייית השדה". נשאלת השאלה, מדוע לא נזכרו כאן הדגים, וכי להם לא קרא האדם שמות?

במפרשי התורה מצאנו על כך שתי דעות: לדעה אחת, "לא זכר דג הים, כי לא ייתכן שיבואו לפני האדם, כי אין חיותם כי אם במים, וכשיוצאים מן המים – ימותו". לעומת זאת, הדעה השנייה גורסת, כי אדם הראשון נתן שמות גם לדגים, אלא שהתורה לא ציינה זאת במפורש.

חכמת האדם

הקריאה בשמות העידה על חכמתו הגדולה של האדם, שכן אין מדובר בקביעה שרירותית של שמות, אלא בזיהוי תכונתו הפנימית של כל נברא ונתינת השם המתאים למהותו. דבר זה מצריך חכמה גדולה, שאף מלאכי השרת לא היו מסוגלים לה, ולכן אמר להם הקב"ה: "חכמתו (של האדם) מרובה משלכם".

את ענינה של הקריאה בשמות יש לפרש בשתי דרכים: אחת, שהדבר הוא לתועלת האדם, שעל ידי השמות יכיר את תכונותיהם של הברואים השונים. דרך שנייה, שקריאת השמות היתה לתועלת הברואים עצמם, שעל ידי השמות יתגלו בפועל תכונותיהם וכוחותיהם (שכן השם 'קורא' ומגלה את התכונות הפנימיות הנסתרות).

(מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ל"ה)

חסידות על הפרשה בראשית

(כמבואר בתניא), והיינו, שהנברא כשהוא לעצמו – הרי גם עתה הוא אין ואפס, וכל קיומו הוא משום שהקב"ה מהווה אותו בתמידות. מי שמתבונן בענין זה ומגיע לידי הכרה זו – יעשה גם את עיסוקיו הגשמיים כלים לאלוקות.

(לקוטי שיחות' כרך א')

שליחות היהודי - לגלות אלוקות בעצמו ובכל פרט בבריאה בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ (א,א)

בכל הנבראים, הן בצבא השמים והן בצבא הארץ יש כח אלוקי המהווה, מחיה ומקיים אותם בכל רגע ורגע. חיות אלוקית זו היא "מציאותו האמיתית של כל נברא" (כי בלעדיו היה הנברא אין ואפס). אלא שהיא בהעלם מהנברא אשר אינו חש אותה והוא מרגיש את עצמו כמציאות המתקיימת בפני עצמה. זוהי אפוא ראשית העבודה, לפעול שתתגלה החיות האלוקית שבכל דבר ודבר.

וזהו שנאמר:

"בראשית" – התפקיד הראשון הוא,

"ברא אלוקים" – לגלות את הנפש והחיות האלוקית.

"את השמים" – המצויה בצבא השמים,

"ואת הארץ" – והמצויה בכל צבא הארץ.

כשם שהכח האלוקי שבכל דבר בעולם, מוסתר ונעלם ויש צורך לגלותו, כך (ובמידה יתירה) קיים הענין בכל יהודי ויהודי. לכל אחד מישראל יש נפש אלוקית שהיא "חלק אלוקה ממעל ממש". ואולם מחמת שהיא מלובשת בגוף ובנפש הבהמית, הם מסתירים ומעלימים עליה. תפקידו של היהודי אפוא הוא לבטל העלם זה ולגלות את נפשו האלוקית.

(לקוטי שיחות' כרך ב')

תכלית הבריאה

בראשית (א,א)

**בראשית ברא: בשביל התורה שנקראת ראשית... .
ובשביל ישראל שנקראו ראשית (רש"י)**

יש השואלים: אם לימוד החסידות חשוב וחיוני, מדוע נתגלתה החסידות רק בדורות האחרונים?

תשובה לכך ניתן למצוא בדברי רש"י, שהעולם נברא בשביל התורה ובשביל ישראל. הגע עצמך – עד הולדת היהודי הראשון, אברהם אבינו, עברו כאלפיים שנה. מתן תורה אף התרחש מאוחר יותר, אלפיים ארבע מאות ארבעים ושמונה שנה לאחר הבריאה.

והלוא דבר הוא! העולם לא נברא אלא בשביל התורה ובשביל ישראל ואף על פי כן חלף זמן רב ביותר עד לידתו של אברהם, ותקופה ארוכה עוד יותר עד מתן תורה!

במשך כל תקופה זו, סברו הבריות שהעולם נברא בשבילן, בשביל עניניהן הגשמיים ואפילו לא עלה על דעתן שקיימת תכלית פנימית ונעלית יותר בבריאה.

נמצאנו למדים שאין בזמן הרב שחלף כדי ללמד על תכלית כוונת הבריאה, שהיא כאמור, התורה וישראל. וכך גם בענין תורת החסידות, אין זה חשוב כמה זמן חלף עד שנתגלתה, העיקר שסוף סוף זכינו לכך.

בני ישראל הם עטרת תפארת העולם; התורה היא עטרת תפארת בני ישראל; ותורת החסידות היא עטרת תפארת של בני תורה.

(ספר השיחות' תש"ד)

חיים יהודיים בכל המצבים

בראשית ברא אלוקים (א,א)

**"הקב"ה ברא כל הנבראים מאפיסה מוחלטת...
יש מאין" (רמב"ן)**

העובדה שהעולם נברא מאין ואפס המוחלט, מוליכה בהכרח למסקנה שחידוש עצום זה חל מחדש בכל רגע

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים שיעורים וניגונים
(באיכות HD)

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube Facebook

שבת שלום!!!

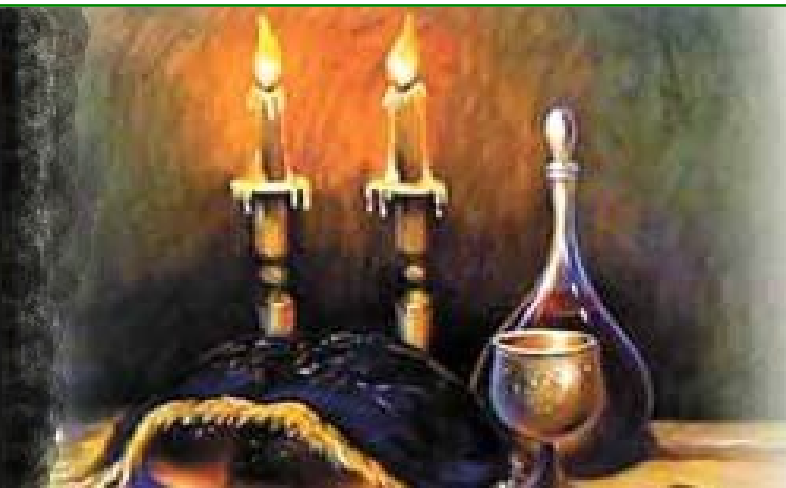
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

Tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
18:30	17:17	י-ם
18:31	17:32	ת"א
18:30	17:22	חיפה
18:32	17:35	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון